

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Lecznictwa

DLU.704.294.2023.AŻ
Warszawa, 22 kwietnia 2023

Pan
Jacek Leśniewski,
Prezes ALO-2 spółka doradztwa podatkowego,
Kobylniki, ul. Szamotulska 26

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 25 marca 2023 r. dotyczące m.in. możliwości wprowadzenia zmian do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm., dalej jako „ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej”) w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących działalność pozarolniczą, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień:

„A. Postulujemy przywrócenie tzw. klonowania deklaracji, czyli zwolnienie z obowiązku wysyłania deklaracji do ZUS-u, jeśli:

*1) brak innych ubezpieczonych poza przedsiębiorcą lub osobą współpracującą,
2) wybrano uproszczoną formę opłacania składek na podstawie przychodów roku poprzedniego lub deklaracja jest składana przez ubezpieczonych, o których mowa w art. 81 ust. 2z albo 2za, 3) brak zmian w składce społecznej, zdrowotnej i FP w stosunku do poprzedniego miesiąca”.*

Ad. A. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami osoby prowadzące pozarolniczą działalność mają obowiązek składać co miesiąc dokumenty rozliczeniowe, co oznacza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako „ZUS” lub „Zakład”) nie ma podstaw prawnych, aby tworzyć za nie tych dokumentów.

W poprzednim stanie prawnym dla określonej grupy płatników składek przepisy przewidywały przy spełnieniu określonych warunków zwolnienie z obowiązku comiesięcznego przekazywania dokumentów rozliczeniowych, jednak obowiązywały inne zasady ustalania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne. Tak jak w przypadku ubezpieczeń społecznych, na ubezpieczenie zdrowotne obowiązywała także zryczałtowana podstawa wymiaru składek dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, co umożliwiało systemową weryfikację składanych dokumentów, pod kątem tego, czy jest spełniony warunek możliwości systemowego tworzenia na ich podstawie dokumentów rozliczeniowych na kolejne miesiące. W obecnie obowiązującym stanie prawnym nie ma możliwości przyjęcia jednego algorytmu weryfikacji w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorców.

Możliwość opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie przychodu uzyskanego w roku poprzednim możliwe jest jedynie dla przedsiębiorców, którzy rozliczają podatek według ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Przy rozważaniu zmiany przepisów należy wziąć pod uwagę, czy taka zmiana ma uzasadnienie ekonomiczne (kwestia

kosztownej zmiany oprogramowania informatycznego ZUS) i jest racjonalna, z uwagi na liczbę ubezpieczonych, którzy mogliby z tej zmiany skorzystać. Wprowadzenie takiej zmiany powinno być podyktowane faktycznym ułatwieniem wykonywania obowiązków dla szerokiej grupy przedsiębiorców, a nie tylko dla niewielkiej ich liczby. Natomiast wprowadzenie stałego rozwiązania normatywnego w postaci fakultatywnego rozliczania składki miesięcznej dla osób opodatkowanych na zasadach ogólnych w oparciu o 1/12 dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składki rocznej w ostatnim rozliczonym roku składkowym, przyczyni się do zwiększenia się liczby osób rozliczających się ryczałtowo. Tym samym w przypadku ewentualnego procedowania legislacyjnego ww. rozwiązania, wato rozważyć zaproponowane przez Państwo rozwiązanie braku obowiązku składania miesięcznej deklaracji dla osób rozliczających się na podstawie przychodów/dochodów uzyskanych w roku poprzednim.

„B. Postulujemy zmianę zasad liczenia podstawy składki zdrowotnej dla podatników na zasadach ogólnych PIT (zmiana art. 81 ust. 2 i 2c), czyli przyjęcie zasad liczenia należnej składki według poniższego schematu:

- 1) suma przychodów narastająco – suma kosztów narastająco → podstawa,*
- 2) podstawa x składka właściwa dla wybranej formy opodatkowania, czyli 9%/4, 9% → składka_narastająco*
- 3) składka_narastająco – składka za poprzednie miesiące roku składkowego, ale nie niższa niż składka minimalna”.*

Ad. B. Przedstawiony system liczenia składki był przedmiotem konsultacji z ZUS. W ramach przeprowadzonej dodatkowej tury konsultacji Minister Zdrowia otrzymał istotne uwagi merytoryczne od ZUS, z których wynika, że takie rozwiązanie skutkowałoby koniecznością kolejnych zmian w dokumentach rozliczeniowych – dla celów wyliczenia składki za dany miesiąc wymagany byłoby wprowadzenie dodatkowych pól do zliczania składek za poprzednie okresy. Co za tym idzie, konieczne byłyby kolejne zmiany w systemie informatycznym ZUS w zakresie systemów odpowiedzialnych za przyjmowanie, przetwarzanie i weryfikację dokumentów rozliczeniowych. Minister Zdrowia proponuje zatem, aby w dalszym toku prac przeanalizować możliwość wdrożenia dogłębnej zmiany systemowej instytucji składki zdrowotnej przedsiębiorcy, polegającej na ścisłym powiązaniu podstawy składki zdrowotnej z jednym z parametrów podatkowych, obliczanych w ramach PIT. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na łączne osiągnięcie celów wyznaczonych przez postulaty uczestników dotychczas przeprowadzonego dialogu społecznego, tj.:

- a) uproszczenie sposobu ustalania wysokości składki zdrowotnej przedsiębiorcy,
- b) uzależnienie tej wysokości od realnych dochodów przedsiębiorcy,
- c) ułatwienie weryfikacji prawidłowości zapłaconej składki poprzez wymianę informacji pomiędzy ZUS a KAS,
- d) rezygnację z wprowadzenia odrębnej ewidencji finansowanej na potrzeby składki zdrowotnej,
- e) pomniejszenie kosztów ustalenia wysokości składki zdrowotnej po stronie przedsiębiorców,
- f) utrzymanie na dotychczasowym poziomie, a nawet pomniejszenie, kosztów poboru składki zdrowotnej po stronie ZUS,
- g) racjonalne wydatkowanie środków publicznych w zakresie wdrożenia niezbędnych zmian w systemie informatycznym ZUS.

Ponieważ obranie powyższego kierunku dalszych prac merytorycznych będzie musiało uwzględniać pogłębione analizy obecnie występujących przeszkód normatywnych w zbliżeniu podstawy składki zdrowotnej i podstawy PIT, należy podkreślić, że Minister Zdrowia proponuje opracowanie nowelizacji o charakterze systemowym, której wejście w życie byłoby możliwe od 1 stycznia 2025 r. Należy bowiem uwzględnić czas niezbędny do wdrożenia zmian w systemach informatycznych ZUS.

W ocenie Ministra Zdrowia skoro zasadniczo przy każdej zmianie instytucji składki zdrowotnej przedsiębiorcy konieczne będzie wydatkowanie środków publicznych na zmianę systemów informatycznych ZUS, to należy zaproponować taką zmianę normatywną, która ułatwi obliczanie składki zdrowotnej, a nie pogłębi różnice pomiędzy podstawą składki zdrowotnej a podstawą PIT, dodatkowo nakładając nowe ciężary na przedsiębiorców w zakresie prowadzenia ewidencji przychodów i kosztów oraz sprawozdawczości w deklaracjach rozliczeniowych.

Z powyższych powodów Ministerstwo Zdrowia odstępuje od wcześniej opracowanej propozycji wprowadzenia rozwiązań normatywnych upodabniających sposób obliczania miesięcznej składki zdrowotnej do mechanizmu ustalania zaliczki na podatek dochody od osób fizycznych.

„C. Postulujemy wprowadzenie tzw. objaśnień składkowych na wzór objaśnień podatkowych uregulowanych w art. 14a par. 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. Impulsem do postulatu są zmienne i rozbieżne stanowiska ZUS i MZ odnośnie zasad rozliczania sprzedaży środków trwałych (punkt III.F) oraz dodatniej inwentury za rok 2022 (punkt III.G)”.

Ad. C. Mając na uwadze wyjaśnienia przesłane przy piśmie z dnia 15 lutego 2023 r. (znak sprawy: DLU.704.75.2023.AŻ) jeszcze raz uprzejmie informujemy, że ministrowi właściwemu do spraw zdrowia ustawodawca nie przyznał kompetencji do wydawania wiążących interpretacji dotyczących przepisów regulujących objęcie poszczególnych osób ubezpieczeniem zdrowotnym.

Odnosząc się do kwestii potencjalnej zmiany legislacyjnej w zakresie możliwości przyznania Ministrowi Zdrowia kompetencji wydawania wiążących interpretacji prawnych pragniemy zaznaczyć, że przedmiotowa zmiana nie jest uzasadniona systemowo i nie jest planowana. W obowiązującym już obecnie stanie prawnym przedsiębiorca może wystąpić do ZUS o interpretację indywidualną na podstawie art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (t. j. Dz.U. z 2023 poz. 221; dalej jako „Prawo przedsiębiorców”). W ocenie Ministra Zdrowia instytucja interpretacji indywidualnej oraz podejmowane przez Zakład działania edukacyjne i informacyjne (na stronie internetowej ZUS, w realizowanych szkoleniach oraz poprzez infolinię) stanowią wystarczające narzędzie promowania wiedzy o obowiązujących regulacjach składki zdrowotnej. W przypadku instytucji interpretacji indywidualnej dochodzi jeszcze prawna ochrona interesu przedsiębiorcy, określona przez prawodawcę w art. 35 ust. 1 i 2 Prawa przedsiębiorców. Ponadto, wykładnia prawa zaprezentowana w interpretacji indywidualnej podlega upowszechnieniu, bowiem zgodnie z art. 34 ust. 15 Prawa przedsiębiorców właściwy organ i właściwa państwowa jednostka organizacyjna niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ albo państwowej jednostki organizacyjnej, interpretacje indywidualne, po usunięciu danych identyfikujących przedsiębiorcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji indywidualnej. W przypadku uchylenia albo stwierdzenia nieważności interpretacji indywidualnej właściwy organ albo właściwa państwowa jednostka organizacyjna niezwłocznie usuwa interpretację indywidualną z Biuletynu Informacji Publicznej, z zamieszczeniem adnotacji o przyczynie usunięcia. W przypadku zmiany interpretacji indywidualnej właściwy organ albo właściwa państwowa jednostka organizacyjna niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej zmienioną interpretację indywidualną, z zamieszczeniem adnotacji o przyczynie zmiany.

„D. Postulujemy wprowadzenie mechanizmu waloryzacji progów dla firm na ryczałcie, od których zależy wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne, czyli mechanizm zbliżony do regulacji zawartych w art. 30c ust. 2b ustawy o pdof”.

Ad. D. W myśl art. 81 ust. 2e i 2f ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej podstawa wymiaru miesięcznej i rocznej składki zdrowotnej przedsiębiorcy, stosującego

opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 1993 ze zm.), zależy od osiąganego przychodu i kształtowana jest przez dwa progi kwotowe, liczące kolejno 60.000 zł i 300.000 zł. W ocenie Ministra Zdrowia sztywne określenie tych progów rzeczywiście może wraz z upływem czasu skutkować nierównomiernym obciążeniem składką zdrowotną ze względu na formę opodatkowania. Problem ten powinien być rozwiązany poprzez wprowadzenie w miejsce obecnie obowiązujących progów, określonych przez bezwzględne kwoty, progów względnych, odwołujących się do wielokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia lub innego parametru ekonomicznego.

„E. Postulujemy wprowadzenie możliwości reprezentowania klientów przez doradców podatkowych w roli pełnomocników profesjonalnych przed ZUS oraz sądami pracy i ubezpieczeń społecznych w zakresie składek przedsiębiorców jako płatników i ubezpieczonych”.

Ad. E. Warunki i zasady wykonywania doradztwa podatkowego, organizację samorządu doradców podatkowych oraz zasady jego działania zostały określone w ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 2117). Jednocześnie uprzejmie informujemy, że organem kompetentnym merytorycznie do inicjowania zmian legislacyjnych w tym akcie prawnym jest Ministerstwo Finansów.

„F. Postulujemy uregulowanie zasad opłacania składki zdrowotnej:

1) w przypadku zmiany formy opodatkowania w kolejnym roku podatkowym do 20 lutego dokonanej na podstawie art. 9a ustawy o pdof i art. 9 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym,

2) zmiany formy opodatkowania w kolejnym roku podatkowym po 20 lutym dokonanej na podstawie art. 9a ustawy o pdof i art. 9 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym i zniesienie obowiązku uregulowania odsetek.

Postulujemy przyjęcie zasady, że zmiana taka nie wpłynie na miesięczną wysokość składek należnych za miesiące przed zmianą, a ewentualna różnica zostanie ujęta w rocznym rozliczeniu składkowym”.

Ad. F. Kwestia odsetek została uregulowana w art. 23 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1009 ze zm.). Jednocześnie uprzejmie informujemy, że organem kompetentnym merytorycznie do inicjowania zmian legislacyjnych w tym akcie prawnym jest Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ministerstwo Zdrowia zwróci się do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z prośbą o przeprowadzenie pogłębionej analizy przedstawionego problemu odsetek od składki zdrowotnej.

Natomiast szczegółowe zasady opłacania składki w przypadku zmiany formy opodatkowania na początku roku podatkowego zostały opisane przy piśmie z dnia 15 lutego 2023 r. (znak sprawy: DLU.704.75.2023.AŻ).

„G. Postulujemy zmianę przepisów dla sytuacji, w której ubezpieczony przedsiębiorca jest zobowiązany zmienić formę opodatkowania dla konkretnej firmy w danym miesiącu kalendarzowym zgodnie z art. 8 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym (czyli jedna składka za jeden miesiąc prowadzenia JDG w różnych formach opodatkowania), by przedsiębiorca płacił maksymalnie 12 składek w przypadku prowadzenia działalności przez pełen rok kalendarzowy”.

Ad. G. W przypadku zmiany formy opodatkowania składkę zdrowotną należy liczyć odrębnie w odniesieniu do każdego z okresów, w których stosowana była dana forma

opodatkowania w danym miesiącu lub roku. Zgodnie z art. 79 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej składka zdrowotna jest miesięczna i niepodzielna, z zastrzeżeniem art. 79a oraz art. 81 ust. 2 i 2e tej ustawy. Łączne odczytanie przytoczonych przepisów prawa oraz art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej prowadzi do konkluzji, że także w przypadku przedsiębiorców zasadą jest miesięczny charakter składki zdrowotnej. Jeżeli zatem w danym miesiącu przedsiębiorca będzie podlegał pod dwie formy opodatkowania, to obowiązany będzie do odprowadzenia dwóch składek miesięcznych, a miesiąc ten będzie uwzględniony dwukrotnie w rozliczeniu rocznym: raz w okresie odpowiadającym pierwszej formie opodatkowania, drugi raz – w okresie odpowiadającym drugiej formie opodatkowania.

„H. W związku z rozbieżnościami pomiędzy danymi wykazywanymi na drukach PIT-B i PIT-36 albo PIT-36L oraz PIT-28 wynikającymi z: - okresów niepodlegania przez przedsiębiorcę ubezpieczeniu zdrowotnemu, - wyłączeniu z obowiązku opłacania składek zdrowotnych, - sprzedaży środków trwałych oraz innych przychodów, do których mają zastosowanie przepisy art. 36 ust. 1 (Dz. U. 1265), - pominięcie dodatniej różnicy inwentur dla firm prowadzących podatkową ksiązkę przychodów i rozchodów za rok 2022, postulujemy opublikowanie wzoru informacji ubezpieczonego (przedsiębiorcy) odnośnie różnicy pomiędzy rocznym rozliczeniem składki a zeznaniem składanym w US”.

Ad. H. Pragniemy zaznaczyć, że w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej brak jest przepisów upoważniających Ministra Zdrowia do wydawania wzorów dotyczących rozliczenia składki na ubezpieczenia zdrowotne. Wzory do rozliczenia składek zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawarciu umowy o dzieło oraz innych dokumentów (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 2366 ze zm.).

„I. Uprozczone składki u przedsiębiorców opodatkowanych ryczałtem ewidencjonowanym. W 2023 r. przedsiębiorca ma możliwość stosowania uproszczonej metody obliczenia składek miesięcznych. Podstawę każdej składki w roku kalendarzowym ustala się w odniesieniu do przychodów z działalności gospodarczej z 2022 r. Zgodnie z art. 81 ust. 2h ustawy tak ustaloną miesięczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczony stosuje przez cały rok kalendarzowy. Przedsiębiorca składa korektę zeznania podatkowego za 2022 r. w czerwcu 2023 r. W wyniku korekty zmienia się podstawa składki zdrowotnej ustalanej w sposób uproszczony w 2023 r. i tym samym możliwe, iż także wysokość składki zdrowotnej. Z art. 81 ust. 2h ustawy wynika, że przedsiębiorca zobowiązany jest skorygować składki naliczone za poprzednie miesiące 2023 r. Postulujemy wprowadzenie rozwiązania analogicznego jak przy zaliczkach uproszczonych na podatek dochodowy od osób fizycznych, stosowanego przy korektach dochodu z poprzednich lat. Rozwiązania takie pozwalałyby na bieżące ujęcie skutków korekt zeznań i przychodów przyjmowanych do kalkulacji składki uproszczonej. Analogiczny problem wystąpi też w przypadku, gdy korekta zeznania za 2022 r. złożona zostanie przed terminem do złożenia korekty deklaracji miesięcznych za 2023 r. wynikającego z art. 81 ust. 2y ustawy”.

Ad. I. Zgodnie z obowiązującym art. 81 ust. 2h ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej płatnik składek powinien skorygować miesięczne rozliczenia. Wynika to z literalnego brzmienia ww. przepisu prawa: (...) przy określaniu miesięcznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne przyjąć kwotę przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym pomniejszoną o kwotę opłaconych w poprzednim roku kalendarzowym

składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub odliczone od dochodu, na podstawie ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Tak ustaloną miesięczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczony stosuje przez cały rok kalendarzowy”.

Wedle uzyskanego od ZUS stanowiska brak korekt może powodować w rocznym rozliczeniu większe dopłaty, ewentualnie duże zwroty, jeśli przychód w efekcie korekty uległ obniżeniu (niższy próg). Ponadto, należy wskazać, że – jak już stwierdzono w ad. B. - obecnie nie jest planowane zmienienie mechanizmu miesięcznej składki zdrowotnej na wzór zaliczek w PIT. Jednakże Ministerstwo Zdrowia podda pod analizę rozwiązania pozwalające na rezygnację z obecnie wymaganych korekt dla już zapłaconych składek miesięcznych, stanowiących przypadek składki sparytowanej (1/12) w oparciu o ostatnie rozliczenie roczne.

„J. Limit zwolnienia z obowiązku opłacania składki zdrowotnej dla firm opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (art. 82 ust. 9b ustawy o opiece zdrowotnej) a limit przychodów z działalności nieewidencjonowanej (art. 5 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców)

Postulujemy ujednolicenie wysokości przychodów w ww. przepisach, gdyż:

1) w art. 82 ust. 9b jest odwołanie do minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień 01 stycznia (za rok 2023 kwota ½ z 3490 zł),

2) w art. 5 ust. 1 Prawo przedsiębiorców jest mowa o minimalnym wynagrodzeniu obowiązującym w konkretnym miesiącu (w okresie 01-06/2023 kwota graniczna to ½ z 3490,00 zł, a w okresie 07- 12/2023 kwota graniczna to ½ z 3600,00 zł).”

Ad. J. Mając na względzie art. 82 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej składkę zdrowotną należy opłacać od każdego uzyskanego przychodu. Wyjątki od ww. zasady opłacania składki na ubezpieczenie mogą być ustanowione wyłącznie przez przepisy ustawowe. Uzasadnieniem dla takich wyjątków mogą być względy społeczne lub aksjologiczne. Z tych też powodów ustawodawca wprowadził nieliczne wyjątki od ww. zasady opłacania składki (art. 82 ust. 8-11 ww. ustawy). Od 2022 r. obowiązuje nowy wyjątek od ww. reguły w stosunku do osób pracujących na podstawie umowy o pracę oraz jednocześnie prowadzących działalność gospodarczą (art. 82 ust. 9b ww. ustawy). Ustawodawca wprowadzając powyższy wyjątek nie powiązał go w żadnym stopniu z działalnością nierejestrowaną. W związku z powyższym, porównanie kwoty wskazanej w art. 82 ust. 9b ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej z limitem osiągniętych przychodów dla działalności nierejestrowanej jest niezasadne. W ocenie Ministra Zdrowia brak związku merytorycznego pomiędzy oboma wskazanymi w postulatcie progami uzasadnia brak konieczności ich zrównania w drodze zmiany obowiązujących przepisów prawa.

„K. W przypadku zmiany formy opodatkowania z ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych lub podatku liniowego na skalę podatkową, składki płacone w kolejnym roku (opodatkowanie skalą) za ostatnie miesiące roku poprzedniego (ryczałt lub liniowy) nie podlegają odliczeniu od dochodu (przychodu) lub zaliczeniu do kosztów podatkowych w tym kolejnym roku. Powoduje to realnie brak możliwości zmniejszenia podstawy opodatkowania w podatku dochodowym, pomimo iż składki te dotyczą okresów, w których podatnik korzystał z formy opodatkowania, która taką możliwość dawała. Postulujemy wprowadzenie możliwości odliczania składek zdrowotnych od dochodu (przychodu) lub zaliczania ich do kosztów poprzez uwzględnienie ich w rozliczeniu rocznym dotyczącym roku, w którym podatnik był opodatkowany ryczałtem lub podatkiem liniowym.”

Ad. K. Możliwość odliczenia składki zdrowotnej od podatku została uregulowana w przepisach ustaw podatkowych. Jednocześnie uprzejmie informujemy, że organem kompetentnym merytorycznie do inicjowania zmian legislacyjnych w tych aktach prawnych jest Ministerstwo Finansów.

„L. W przypadku podatnika opodatkowanego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych wysokość składki zdrowotnej jest uzależniona od wysokości przychodów. Postulujemy wprowadzenie możliwości opłacania wyższej składki zdrowotnej już od pierwszego miesiąca danego roku, jeżeli podatnik ma świadomość, że jego przychody przekroczą wyższe progi (60 000 zł oraz 300 000 zł) z jednoczesnym umożliwieniem odliczania tych wyższych składek od przychodu”.

Ad. L. Wedle obecnie obowiązujących regulacji prawnych składka zdrowotna przedsiębiorcy stosującego opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 1993 ze zm.), determinowana jest od rzeczywiście uzyskiwanych przychodów, z uwzględnieniem progów wskazanych w art. 81 ust. 2e i 2f ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Zależność ta ściśle odpowiada założeniem reformy składki zdrowotnej, które zeszły w życie w dniu 1 stycznia 2022 r. na mocy ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 ze zm.), tzw. Polski Ład. Należy podkreślić, że antycypowanie przez przedsiębiorcę przychodów przekraczających kolejne progi determinujące podstawę składki zdrowotnej, dotyczy zawsze zdarzeń przyszłych i niepełnych, a stanowiłoby odejście od ww. założeń reformy Polski Ład. Z tego powodu Ministerstwo Zdrowia nie podziela uzasadnienia przedłożonego postulatu.

„II. PUBLICZNE KONSULTACJE SPOŁECZNE”

Ministerstwo Zdrowia uprzejmie informuje, że konsultacje publiczne są integralną częścią prac nad projektami aktów prawnych w rządowym procesie legislacyjnym. Główne podstawy prawne prowadzenia konsultacji publicznych zawarte są m.in. w uchwale nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (t.j. M.P. 2022 poz. 348). W myśl § 31 ww. Regulaminu pracy Rady Ministrów skierowanie do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania projektu dokumentu rządowego, który podlega wpisowi do właściwego wykazu prac legislacyjnych albo wykazu prac programowych Rady Ministrów, następuje po wpisaniu projektu do danego wykazu. Biorąc pod uwagę powyższe, w przypadku wpisania projektu ustawy zmieniającej do wykazu prac legislacyjnych, projekt będzie podlegał konsultacjom publicznym.

„III. PROBLEMY ZE STOSOWANIEM PRZEPISÓW – PYTANIA I WĄTPLIWOŚCI”

Przedstawione przez Państwa problemy należy zakwalifikować zasadniczo jako indywidualne interpretacje prawne skierowane do Ministerstwa Zdrowia. Tym samym jeszcze raz uprzejmie informujemy, że ministrowi właściwemu do spraw zdrowia ustawodawca nie przyznał kompetencji do wydawania interpretacji dotyczących przepisów regulujących objęcie poszczególnych osób lub konkretnych grup społecznych ubezpieczeniem zdrowotnym. Natomiast w obowiązującym stanie prawnym przedsiębiorca może wystąpić do ZUS o interpretację indywidualną na podstawie art. 34 Prawo przedsiębiorców. Ministerstwo Zdrowia nie może świadczyć zindywidualizowanej pomocy prawnej podmiotom komercyjnym, zajmującym się doradztwem w zakresie składki zdrowotnej, a takim podmiotem jest ALO-2 spółka doradztwa podatkowego.

Odnosząc się jedynie do kwestii ogólnych, tj. sprawy rozbieżności wskazanej w pytaniu G między treścią interpretacji indywidualnej z 12 stycznia 2023 r., sygn. WPI/200000/43/32/2023 (decyzja nr 32/2023) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie a pismem Ministerstwa Zdrowia z dnia 25 stycznia 2023 r., nr DLU.704.35.2023.AŻ, uprzejmie informujemy że powyższe stanowiska dotyczyły zupełnie innych kwestii. We wskazanej decyzji ZUS stwierdził, że „...w odniesieniu do roku 2022 przedsiębiorca nie zwiększa dochodu dla celów obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli remanent końcowy będzie wyższy od remanentu początkowego. Jednakże, powstałą różnicę należy uwzględnić przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne na rok 2023 r.”. Natomiast pismo Ministerstwo Zdrowia dotyczyło tylko wątpliwości w zakresie rozliczenia składki zdrowotnej za 2022 r.

Jednocześnie Ministerstwo Zdrowia uwzględniając otrzymywane sygnały od organizacji reprezentujących przedsiębiorców i księgowych o wątpliwościach dotyczących sposobu uwzględniania różnic remanentowych w rozliczeniach składki zdrowotnej za 2022 r. i w 2023 r., wyjaśnia, że ze względu na obowiązujące brzmienie art. 36 ustawy z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 807) dodatnia różnica remanentowa nie zwiększy podstawy składki za 2022 r. Przy zakupie towaru w 2022 r. (który nie został sprzedany do końca roku) koszt zakupu towaru obniży zatem przychód w obliczaniu dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składki zdrowotnej, różnica remanentowa nie podniesie tej podstawy, a następnie będzie ona uwzględniona w 2023 r. W konsekwencji dojdzie do „podwójnego” uwzględnienia kosztu zakupu towaru w 2022 r. - raz jako kosztu uzyskania przychodów wynikający z księgi przychodów i rozchodów (w 2022 r.) i drugi raz jako elementu różnicy remanentowej.

Z wyrazami szacunku
z up. Dyrektora
Michał Misiura
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/